

O'SMIRLARDA UCHRAYDIGAN TUXUMDON KISTASI.

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

NAJMIDDINOVA NAZIRA PARDABOYEVNA

Annotatsiya : Ushbu maqola o'smirlarda uchraydigan tuxumdon kista kasalligi kelib chiqish sabablari , klinikasi davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash , zamonaviy texnikalardan foydalanishga mo'ljallangan.

Abstract: This article is intended to discuss the causes, clinical features, treatment, application of modern treatment methods, and use of modern techniques in the treatment of ovarian cysts in adolescents.

Аннотация: Данная статья призвана описать причины возникновения кисты яичника у подростков, ее клиническое лечение, применение современных методов лечения при этом заболевании, а также применение современных методик.

Tuxumdon kistasi nima?

Tuxumdon kistasi - bu qizning tuxumdonlarining ichki qismida rivojlanadigan g'ayritabiiy suyuqlik bilan to'ldirilgan cho'ntak. Tuxumdonlar ayol jinsiy organi bo'lib, qorinning pastki qismida joylashgan. Tuxumdonlar har bir hayz davrining (davrining) ovulyatsiya bosqichida tuxum chiqaradi. Tuxumdonlardagi kistalar nisbatan keng tarqalgan va har qanday yoshdagi qizlar va ayollarga ta'sir qilishi mumkin.

Tuxumdon kistasi bir yoki ikkala tuxumdonida paydo bo'lishi mumkin. Kistlar bitta qop yoki klaster shaklida paydo bo'lishi mumkin va ba'zida suyuqlikdan tashqari qon kabi boshqa moddalar bilan ham to'ldiriladi. Ular turli o'lchamlarda bo'lishi mumkin va tuxumdonning turli joylarida paydo bo'lishi mumkin. Bolalar va yosh ayollardagi tuxumdon kistalarining aksariyati yaxshi xulqli (saraton bo'lmagan), ammo kamdan-kam hollarda saratonga aylanishi mumkin. Kist juda katta va og'ir bo'lgan og'ir holatlarda uning muvozanatsiz og'irligi tuxumdonning g'ayritabiiy tarzda burilishiga

olib kelishi mumkin. Burilish tuxumdonga qon oqimini to'xtatadi va organga zarar etkazishi mumkin. Bu kam uchraydigan asorat tuxumdonning buralishi deb ataladi.

Bolalar va o'smirlarda tuxumdon kistalariga nima sabab bo'ladi?

Ko'p tuxumdon kistalari tanadagi normal jarayonlardan kelib chiqadi. Kistlar jinsiy gormonlar darajasining o'zgarishiga javoban hayz davrining turli bosqichlarida rivojlanishi mumkin.

Bolalar va o'smirlarda tuxumdon kisti belgilari

O'z-o'zidan o'tib ketadigan kichik tuxumdon kistalari ko'pincha hech qanday alomat keltirmaydi. Agar kist kattaroq yoki jiddiyroq bo'lsa, u kabi alomatlarga olib kelishi mumkin

Tuxumdonlarning kistli massalari chaqaloqlarda, bolalarda va o'smirlarda uchraydi. Ular tegishli simptomlar yoki belgilar bilan namoyon bo'lishi mumkin (masalan, qorin og'rig'i yoki kengayishi, paypaslanadigan massa) yoki tasvirni tekshirish orqali aniqlanishi mumkin. Tuxumdonning kistli lezyonlari kista follikulasining kengayishi (ya'ni, fiziologik kist, funktsional kist deb ham ataladi) yoki tuxumdonning yaxshi yoki xatarli o'smalari tufayli bo'lishi mumkin. Differentsial tashxis yoshga qarab o'zgaradi. Bolalardagi kistalarning aksariyati fiziologik tuxumdon kistalari yoki yaxshi xulqli o'smalar bo'lsa-da, tuxumdonlarning buralish xavfini kamaytirish va malign neoplazmalari bo'lgan bolalar uchun prognozni yaxshilash uchun erta tashxis qo'yish kerak.

Bu erda chaqaloqlar, bolalar va o'smirlardagi tuxumdon kistalarining epidemiologiyasi, klinik xususiyatlari va davolash usullari muhokama qilinadi. Bolalar va o'smirlarda tuxumdonlar massasini baholash va boshqarishga yondashuv alohida muhokama qilinadi. (Qarang: "Adnexal massalar: chaqaloqlar, bolalar va o'smirlarda baholash".)

Menstrual siklning ovulyatsiya bosqichida tos (pastki qorin) hududida o'tkir og'riq

- Noto'g'ri davr
- Yo'qolmaydigan tosdagi og'riq
- Qorinning pastki qismida shishish, shishish yoki to'liqlik hissi

Siydik chiqarish zarurati yo'qolmaydi. Agar kist boshqa ichki organlarga itarish va siydik pufagiga bosim o'tkazish uchun etarlicha katta bo'lsa, bu sodir bo'lishi mumkin

Agar qizda tuxumdonning buralishi paydo bo'lsa, uning alomatlari juda tez va og'irroq bo'ladi. Semptomlar o'z ichiga olishi mumkin

- Tos bo'shlig'ida kuchli og'riq
- Ko'ngil aynishi va qayt qilish
- Ongni yo'qotish (hushdan ketish)
- Bolalar va o'smirlarda tuxumdon kistalarini tashxislash

Ko'pgina tuxumdon kistalari hech qanday alomat keltirmaganligi sababli, ular ko'pincha boshqa holatlar uchun testlar paytida tasodifan (tasodifan) tashxis qilinadi. Agar bolada tuxumdon kistasi belgilari bo'lsa, shifokorlar tashxis qo'yish uchun bir nechta testlardan foydalanishlari mumkin. Bularga kiradi

• Shifokorga kistni aytish. Ultratovush tekshiruvi bolaning pastki qorin bo'shlig'ining tasvirini yaratadi, shunda shifokor kistning hajmini va joylashishini ko'rishi mumkin.

- Boladagi gormonlar darajasini tekshirish uchun qon tekshiruvi.
- Bolalar va o'smirlarda tuxumdon kistalarini davolash
- Tuxumdon kistasini davolash kistaning kattaligi va og'irligiga bog'liq.

Kist kichik bo'lsa va kam yoki hech qanday alomat keltirmasa, shifokorlar keyingi uchrashuvlar bilan kistani kuzatishi mumkin. Har bir necha oyda shifokor ultratovush yordamida tuxumdonlarning rasmini oladi va kist o'smasligiga ishonch hosil qiladi. Bu kist o'z-o'zidan yo'qolguncha takrorlanadi.

- Agar kist yo'qolmasa, shifokorlar hujayralarning g'ayritabiiy massasini jarrohlik yo'li bilan olib tashlashlari mumkin. Bu faqat kam sonli hollarda kerak.
- Agar kist ayniqsa katta bo'lsa, shifokorlar tuxumdonning buralib ketishining oldini olish uchun suyuqlikni to'kib tashlashlari yoki olib tashlashlari mumkin.
- Ko'proq kistalar paydo bo'lishining oldini olish uchun shifokor tug'ilishni nazorat qilish kabi gormonal dorilarni buyurishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://www.massgeneral.org/children/ovarian-cysts>
2. <https://www.childrens.com/specialties-services/conditions/ovarian-cysts>